

Poznaj swoje prawa

– do wszystkich pracowników uczestniczących
w budowie metra miejskiej w stolicy

2019

Wszyscy pracownicy uczestniczący w budowie metra i kolei miejskiej w stolicy mają wiele praw umownych, które muszą być przestrzegane. Te prawa są określone w układach zbiorowych pracy dla właściwych grup zawodowych. Wszystkie firmy muszą przestrzegać przepisów, a wszyscy pracownicy w grupach zawodowych mają te same prawa, bez względu na kraj pochodzenia.

Niniejsza broszura zawiera informacje dotyczące niektórych z Państwa praw jako pracowników uczestniczących w budowie metra i kolei miejskiej. W razie pytań prosimy o kontakt ze swoim przedstawicielem związku zawodowego lub związkami zawodowymi. Państwa pracodawca może skontaktować się z organizacją pracodawców firmy. Informacje kontaktowe podano na ostatniej stronie.

Ulotka zatytułowana „Poznaj swoje prawa” nie jest prawnie wiążąca, stanowi jedynie informator na temat układów zbiorowych pracy.

Poznaj swoje prawa

– do wszystkich pracowników uczestniczących w budowie metra miejskiej w stolicy

Stawka minimalna

Państwa wynagrodzenie jest uzgadnianie pomiędzy Państwem i Państwa pracodawcą. Państwa stawka godzinowa musi zostać podana w Państwa umowie o pracę i na odcinkach wypłaty. Państwa stawka godzinowa nie może być niższa od minimalnych stawek wynagrodzenia przedstawionych w tabeli. Minimalna stawka wynagrodzenia zależy od Państwa grupy zawodowej. Stawki przedstawione poniżej obowiązują od marca 2018 r. do lutego 2019 r. Minimalne stawki wynagrodzenia są zmieniane co roku zgodnie z układami zbiorowymi pracy, ale co roku mogą się też odbywać inne negocjacje płacowe.

Grupa zawodowa	Minimalna stawka (obowiązująca od marca 2018 r. do lutego 2019 r.)
Murarz betoniarz / zbrojarz (układ zbiorowy pracy dla pracowników sektora robót ziemnych i betoniarzy)	124,15 DKK za godzinę
Spawacz (układ zbiorowy pracy dla metalowców, blacharzy, hydraulików i monterów instalacji)	117,60 DKK za godzinę
Elektryk (układ zbiorowy pracy dla elektryków / układ zbiorowy pracy dotyczący prac elektrycznych)	116,50 DKK + dodatek*: 12,70 DKK za godzinę
Instalator systemów wentylacyjnych (układ zbiorowy pracy dla instalatorów systemów ogrzewania i wentylacji, układ zbiorowy pracy dla metalowców, blacharzy, hydraulików i monterów instalacji)	117,60 DKK + dodatek*: 10 DKK za godzinę
Monterzy, elektrycy i spawacze (zatrudnienie na podstawie porozumienia branżowego)	117,65 DKK
Murarze (układ zbiorowy pracy dla murarzy i murarzy niewykwalifikowanych lub układ zbiorowy pracy dla murarzy niewykwalifikowanych)	123,90 DKK + dodatek* 20 DKK = DKK + dowolny dodatek** 2,90 DKK za godzinę
Kierowcy (układ zbiorowy pracy dla kierowców)	140,60 DKK + dodatek*: 3,80 DKK za godzinę + prawdopodobnie 8,15 DKK za godzinę***
Malarze (układ zbiorowy pracy pomiędzy Danske Malermestre/Duńskim Stowarzyszeniem Budownictwa a Malerforbundet i Danmark)	125,85 DKK za godzinę

*W przypadku elektryków, monterów systemów wentylacyjnych i murarzy uwzględniany jest dodatek do minimalnej stawki wynagrodzenia, jeśli nie podjęto pracy akordowej. **W przypadku murarzy uwzględniany jest dodatek tytułem zużycia narzędzi. Dotyczy to tylko wykwalifikowanych murarzy i nie ma zastosowania do niewykwalifikowanych murarzy. ***Kierowcy (operatorzy) przyczep i żurawi, w przypadku których wymagane jest uprawnienie, otrzymują dodatek; dodatek otrzymają również kierowcy zatrudnieni przez okres powyżej 9 miesięcy.

Przy ustalaniu indywidualnego wynagrodzenia należy uwzględnić Państwa kwalifikacje i doświadczenie, wykształcenie, wyniki, a także charakter wykonywanej pracy. Lokalny poziom wynagrodzenia jest wyższy od minimalnej stawki wynagrodzenia przedstawionej powyżej. W razie pytań dotyczących Państwa wynagrodzenia prosimy o kontakt ze swoimi związkami zawodowymi.

Podpisana umowa zatrudnienia

Państwa zatrudnienie w związku z pracą przy budowie metra i kolei miejskiej musi być udokumentowane na piśmie. Umowa zatrudnienia powinna zostać podpisana zarówno przez Państwa, jak i przez Państwa pracodawcę. Muszą Państwo otrzymać właściwe dokumenty nie później niż jeden miesiąc po rozpoczęciu przez Państwa zatrudnienia (w przypadku elektryków nie później niż 5 dni po rozpoczęciu zatrudnienia). Umowa zatrudnienia musi określać Państwa stawkę godzinową, obowiązujący układ zbiorowy pracy i datę rozpoczęcia zatrudnienia, a także dane kontaktowe Państwa i firmy.

Odcinek wypłaty

Jako pracownicy muszą Państwo otrzymywać szczegółowe odcinki wypłaty w chwili jej otrzymania. Odcinek wypłaty musi zawierać następujące informacje: Kwota wypłaconego wynagrodzenia, wynagrodzenie za czas choroby, świadczenie urlopowe, godziny pracy, składka emerytalna, ATP (Arbejdsmarkedets Tillægspension), odszkodowanie w związku z utratą zysków z tytułu dnia ustawowo wolnego od pracy i nadgodziny. Jeśli na Państwa odcinku wypłaty znajduje się kwota oznaczona jako „zaliczka” (ang. „on-account amount”), należy sprawdzić, czy jest ona taka sama jak kwota faktycznie wypłacona Państwu w gotówce. Warto odnotowywać wszystkie zaliczki gotówkowe wypłacane Państwu przez pracodawcę. Prosimy zwrócić uwagę na wymagania ujęte w układzie zbiorowym pracy dotyczące informacji na odcinkach wypłaty!

Godziny pracy

W Danii na ogół jest to 37 godzin tygodniowo. Jednak mogą Państwo uzgodnić ze swoim pracodawcą specjalne godziny pracy. Jeśli będą Państwo pracowali ponad 37 godzin, mogą być Państwo uprawnieni do wynagrodzenia za nadgodziny płatne dodatkowo do Państwa stawki godzinowej. Normalne godziny pracy muszą mieścić się w godz. od 06:00 do 18:00 w ciągu pierwszych pięciu lub sześciu dni tygodnia, w zależności od układu zbiorowego pracy, na mocy którego są Państwo zatrudnieni. Inne godziny pracy muszą być uzgadniane na piśmie pomiędzy pracownikiem i pracodawcą.

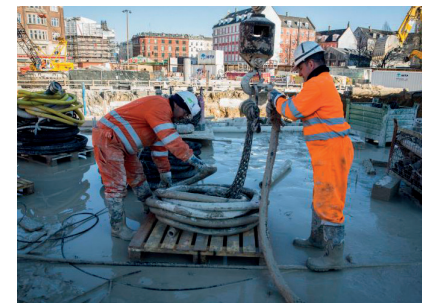
W niektórych przypadkach normalne godziny pracy w ciągu dnia mogą zostać przedłużone o nadgodziny. Rzeczywiste wynagrodzenie za nadgodziny zależy od Państwa grupy zawodowej. W ramach niektórych układów zbiorowych pracy wypłacana jest ustalona stawka za nadgodziny, a w innych jest to 50–100-procentowy dodatek do stawki godzinowej.

Jeśli pracują Państwo poza normalnymi godzinami pracy z przesuniętymi godzinami pracy lub w ramach pracy zmianowej, obowiązują specjalne zasady i dodatki.

Dobrze też codziennie rejestrować liczbę przepracowanych każdego dnia godzin. Należy zapisywać je w kalendarzu lub dzienniku.

Harmonogramy czasu pracy

Jeśli stale pracują Państwo w systemie zmianowym lub poza normalnymi godzinami pracy, pracodawca musi opracować dla Państwa harmonogram czasu pracy. Muszą Państwo otrzymać ten harmonogram czasu pracy odpowiednio wcześniej przed rozpoczęciem pracy. Wyprzedzenie, z jakim mogą Państwo żądać wydania harmonogramu czasu pracy, może się różnić, jednak muszą go Państwo otrzymać

ok. 3–5 dni przed planowanym rozpoczęciem pracy, w zależności od Państwa grupy zawodowej.

Składka na emeryturę pracowniczą

Wszyscy pracownicy mają prawo do wpłacania składek na emeryturę pracowniczą. Składka wynosi 12% całkowitego miesięcznego wynagrodzenia, z czego 4% pokrywają Państwo z własnych środków, a resztę pokrywa pracodawca. W przypadku pracowników wyjeżdżających z Danii obowiązują specjalne zasady wypłaty składek na emeryturę pracowniczą wpłaconych w Danii. Z zasady pracownikowi może być wypłacone 40% składek emerytalnych. W Państwa umowie lub układzie zbiorowym pracy podana będzie nazwa funduszu emerytalnego. Jeżeli jest to Pension Denmark, mogą Państwo wysłać wiadomość e-mail w języku angielskim na adres service@pension.dk lub zadzwonić pod numer: (+45) 70 12 13 30. Jeżeli jest to Industriens Pension, mogą Państwo wysłać wiadomość e-mail w języku angielskim na adres medlemservice@industrienspension.dk lub zadzwonić pod numer: (+45) 70 33 70 70.

W skład większości układów zbiorowych pracy wchodzi program opieki zdrowotnej. Stanowi on 0,15% Państwa wynagrodzenia i jest opłacany przez Państwa pracodawcę. Program opieki zdrowotnej obejmuje usługi doradztwa telefonicznego i różne zabiegi lecznicze. W razie pytań mogą się Państwo skontaktować ze swoim funduszem emerytalnym.

Urlop

Zgodnie z duńskimi przepisami w zakresie urlopów, gdy idą Państwo na urlop, otrzymują Państwo świadczenie urlopowe. Jako pracownikom przysługuje Państwu urlop w wymiarze 2,08 dnia na jeden przepracowany przez Państwa miesiąc. Wynagrodzenie za czas urlopu jest obliczane na podstawie Państwa wynagrodzenia za poprzedni rok i wynosi 12,5% wynagrodzenia. W przypadku pracowników niebędących obywatelami Danii, obowiązują zasady umożliwiające wypłatę emerytury z chwilą ich wyjazdu z Danii.

Jeżeli zaprzestaną Państwo pracować w Danii i wyjadą z kraju, Państwa należne wynagrodzenia za czas urlopu może zostać Państwu wypłacone. Więcej można przeczytać na stronie www.lifeindenmark.borger.dk

Lønmodtagernes garantifond (LG) (fundusz gwarancyjny dla duńskich pracowników):

jeżeli firma, w której są Państwo zatrudnieni, złoży wniosek o upadłość, a Państwo nie otrzymali wynagrodzenia, istnieje możliwość otrzymania wynagrodzenia z funduszu gwarancyjnego dla duńskich pracowników. Ma to zastosowanie, jeżeli są Państwo pracownikami firmy zarejestrowanej w Danii lub jeżeli są Państwo pracownikami delegowanymi. Więcej można przeczytać na stronie lifeindenmark.borger.dk lub skontaktować się z Państwa związkiem zawodowym.

Odszkodowanie w związku z utratą zysków z tytułu dnia ustawowo wolnego od pracy przypadającego w dzień powszedni / dodatkowe dni urlopu

Państwa pracodawca wpłaca co miesiąc na konto świadczeń odszkodowanie w związku z utratą zysków z tytułu dnia ustawowo wolnego od pracy w wysokości 9,30% Państwa wynagrodzenia¹. Gdy nie pracują Państwo w dniu ustawowo wolnym od pracy, zamiast wynagrodzenia otrzymują Państwo ekwiwalent w wysokości 1100 DKK z konta świadczeń w związku z utratą zysków z tytułu dnia ustawowo wolnego od pracy (stawka i kwota będą zależne od tego, na mocy którego układu zbiorowego pracy są Państwo zatrudnieni). Muszą Państwo otrzymać tę samą wypłatę z konta świadczeń w związku z utratą zysków z tytułu dnia ustawowo wolnych od pracy, gdy biorą Państwo jeden z pięciu dodatkowych dni urlopu, które Państwu szczególnie przysługują zgodnie z danym układem zbiorowym pracy, lub dni wolne wynikające z tego układu zbiorowego, np. 1 maja.

Opłacenie podatku Wszyscy pracownicy muszą płacić podatek w Danii. Mogą Państwo złożyć wniosek o kartę podatkową pod adresem www.skat.dk/english. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące zapłaty podatku, prosimy o kontakt ze SKAT (duńskim urzędem skarbowym) za pośrednictwem angielskojęzycznej infolinii dla pracowników i firm biorących udział w budowie metra pod nr tel. (+45) 72 22 27 90 (godziny pracy: w dni robocze w godzinach od 10:00 do 12:00).

Z chwilą zakończenia pracy w Danii winni Państwo wypełnić formularz zawierający uzupełniające informacje do Państwa rocznego zeznania podatkowego (04.069). Formularz, przygotowany w kilku językach, można znaleźć na stronie: www.skat.dk/blanketter.

PAMIĘTAJ – nie wolno zamknąć rachunku bankowego w Danii do czasu zakończenia własnych spraw podatkowych.

Choroba

Mają Państwo prawo do wynagrodzenia za czas choroby, jeśli byli Państwo zatrudnieni przez spółkę przez co najmniej 2–3 miesiące. Okres, w jakim przysługuje Państwu wynagrodzenie za czas choroby, zależy od Państwa grupy zawodowej. Jeśli w momencie zachorowania byli Państwo zatrudnieni przez spółkę przez okres krótszy niż 2–3 miesiące, może Państwu przysługiwać wynagrodzenie za czas choroby, jeśli spełniają Państwo warunki określone w duńskiej Ustawie w

¹Stawka różni się w zależności od układu zbiorowego pracy i jest uzależniona od grupy zawodowej, do której Państwo należą. Dla kierowników stawka jest niższa i zamiast niej przewidziano specjalną kwotę oszczędności, która może być wypłacana co roku w czerwcu lub na koniec okresu zatrudnienia.

sprawie świadczeń w przypadku choroby lub porodu w odniesieniu do Państwa pracodawcy.

Prosimy pamiętać, że muszą Państwo uzyskać krajową kartę ubezpieczenia zdrowotnego. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące na przykład krajowego ubezpieczenia zdrowotnego, prosimy o kontakt z infolinią dla cudzoziemców pod nr tel.: (+45) 33 66 33 66 (w języku angielskim).

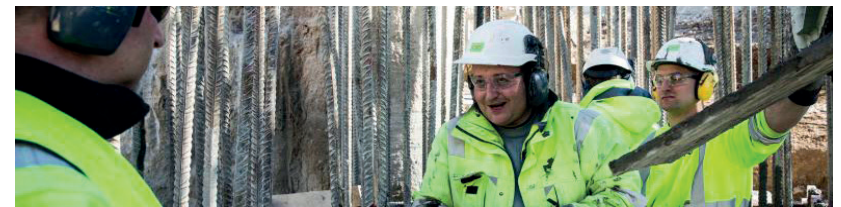
Związki zawodowe i fundusz na rzecz bezrobotnych

Sami mogą Państwo zdecydować, czy chcą wstąpić do wybranego duńskiego związku zawodowego i przystąpić do funduszu na rzecz bezrobotnych. Fundusz na rzecz bezrobotnych to Państwa ubezpieczenie na wypadek bezrobocia. Związki zawodowe chronią Państwa prawa. Związek zawodowy zawiera zbiorowe układy pracy z przedstawicielami organizacji pracodawców. Pomagają uzgodnić warunki wynagrodzenia, którym Państwo podlegają, a także ogólne warunki Państwa zatrudnienia. Wielu lokalnych pracowników należy do związku zawodowego lub funduszu na rzecz bezrobotnych. Związek zawodowy pomaga swoim członkom, kiedy mają problemy z pracodawcą, np. jeżeli pracownicy nie otrzymują odpowiedniego wynagrodzenia.

Przedstawiciele związków zawodowych

W zakładach pracy w Danii przedstawiciele związków zawodowych odgrywają istotną rolę. W kilku firmach biorących udział w budowie metra i kolei miejskiej są wybierani przedstawiciele związków zawodowych. Przedstawiciel związku zawodowego reprezentuje pracowników i pośredniczy w kontaktach z firmą. Przedstawiciel związku zawodowego ma za zadanie rozwijanie dobrej współpracy pomiędzy pracownikami i kierownictwem firmy, a także musi pozostawać w kontakcie ze związkiem zawodowym.

Aby pracownicy uzyskali prawo do wyboru przedstawiciela pracowników, firma musi mieć co najmniej pięciu pracowników będących członkami związków zawodowych. Przedstawiciel pracowników, aby zostać wybranym, musi być także członkiem związków zawodowych.

Inne zasady

Mogą obowiązywać zasady i prawa, które nie zostały opisane w niniejszym dokumencie. W razie wątpliwości lub pytań albo jeśli Państwa prawa nie są re-spektowane, prosimy o kontakt ze swoimi związkami zawodowymi.

Dane kontaktowe:

Fagforbund	
Murarz betoniarz / zbrojarz / cieśla szalunkowy Cieśla / stolarz / murarz	3F BJMF Elo Hansen Tel.: (+45) 23 45 73 92 E-mail: elo.hansen@3f.dk
<small>(praca dla pracowników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, które nie obejmują poniższe branże)</small>	Monika Agnieszka Wozniak (j. polski) Tel.: (+45) 27 77 36 00 E-mail: Monika.wozniak@3f.dk
	Giuseppe D'Oriano (j. włoski), Tel.: (+45) 28 92 75 55, E-mail: giuseppe.doriano@3f.dk
	Kati Niculae (j. rumuński) Tel.: (+45) 27 77 35 99 E-mail: Kati.niculae@3f.dk
	Veronika Kirsas (j. portugalski, j. rosyjski), Tel.: (+45) 28 29 87 54, E-mail: veronika.kirsas@3f.dk
Kierowcy	3F Københavns Chauffører (kierowcy w Kopenhadze) Harald Fabricius Tel.: (+45) 88 92 27 72, (+45) 40 14 44 59 E-mail: harald.fabricius@3f.dk
Elektryk	Dansk El-Forbund (Duński Związek Zawodowy Elektryków) Niels Berglöv Tel.: (+45) 35 86 50 00, (+45) 40 45 63 16 E-mail: nbe@def.dk, kbh@def.dk
	Lars Kræmer Tel.: (+45) 23 30 42 18 E-mail: lak@def.dk
Malarze	Malerforbundet Jesper Carl Tel.: (+45) 40 49 25 90 E-mail: jec@maler.dk
	Jimi Pedersen Tel.: (+45) 40 42 51 96 E-mail: jip@maler.dk
Spawacz	Dansk Metal (Związek Zawodowy Duńskich Metalowców) Flemming Andersen Tel.: (+45) 33 63 28 32 E-mail: flan@danskmetal.dk

Systemy grzewcze i hydraulika/ Instalator systemu wentylacyjnego

Związek instalatorów systemów ogrzewania i wentylacji oraz hydraulików

Lars Andersen
Tel.: (+45) 26 88 20 70
E-mail: la@blikroer.dk

Dansk Metal (Związek Zawodowy Duńskich Metalowców)

Flemming Andersen
Tel.: (+45) 33 63 28 32
E-mail: flan@danskmetal.dk

Firmy

Duńskie Stowarzyszenie Budownictwa

Nørre Voldgade 106,
DK-1358 København K
Tel.: (+45) 72 16 00 00

Konfederacja Duńskiego Przemysłu

H.C. Andersens Boulevard 18
DK-1787 København V
Tel.: (+45) 33 77 33 77

Tekniq

Paul Bergsøes vej 6,
DK-2600 Glostrup
Tel.: (+45) 43 43 60 00
E-mail: foreign@tekniq.dk

Entrepreneurer

Tunn3L

David Alonso
Tel.: (+45) 30 18 30 03
E-mail: david.alonso@tunn3lv.com

Mai-Britt Langborg
Tel.: (+45) 30 18 29 00
E-mail: mai-Britt.langborg@tunn3lv.com

Whistle-Blowing Hotline
(External & Anonymous)
Tel.: (+49) 3088 625 254

Compliance
E-mail: compliance@tunn3lv.com

Bygherre

Metroselskabet

Bo Rasmussen
Tel.: (+45) 72 42 46 04
E-mail: bor@m.dk

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Dansk Industri

TUNN3L

BLIK&RØR
ARBEJDERFORBUNDET

DANSK
METAL

dansk
byggeri

DANSK EL-FORBUND

TEKNIQ
INSTALLØRERNES ORGANISATION

MALERFORBUNDET